

Toimintasuunnitelma vuodelle 2015

Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n tarkoituksena on edistää ja kehittää näyttämötaidetta toimialueellaan sekä ylläpitää Joensuun kaupunginteatteri – Pohjois-Karjalan aluetatteri -nimistä ammattiteatteria, joka antaa näytäntöjä Joensuun kaupungissa, sen ympäristössä sekä Pohjois-Karjalan maakunnan alueella sekä myös sen ulkopuolella.

Yhdistys on maakunnallinen toimija ja sen jäseninä vuonna 2015 ovat seuraavat Pohjois-Karjalan kunnat: Ilomantsi, Joensuu, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi ja Rääkkylä.

Teatterin kiinteä toimipaikka on Joensuun kaupungintalossa, jossa sijaitsevat sekä suuri että pieni näyttämö. Esityksiä on lisäksi kiertueella eri puolilla Joensuuta, Pohjois-Karjalaa ja Itä-Suomea.

Yleistä

Vuonna 2015 toimintaa ohjaavat pitkälti samat periaatteet ja lähtökohdat, jotka ohjasivat toimintaa vuonna 2014. Tähän perustuen Joensuun kaupunginteatteri pyrkii pitkäjänteisesti kehittämään toimintaansa pyrkien pitkäaikaisiin vaikutuksiin sen sijaan että etsittäisiin lyhytaikaisia ratkaisuja haasteisiin.

Joensuun kaupunki ja Pohjois-Karjalan teatteriyhdistys ovat siirtyneet vuonna 2013 tilaaja-tuottaja-malliin. Teatterin toimintaa ohjaavat täten kaupungin kanssa tehty sopimus sekä teatteria hallinnoivan yhdistyksen vuosikokouksessaan hyväksymät painotukset (toimintasuunnitelma). Tilaaja-tuottaja-sopimuksen keskeinen sisältö on:

Tilattavat palvelut

Joensuun kaupunki tilaa teatteripalveluja Joensuun Kaupunginteatterilta. Joensuun Kaupunginteatteri valmistaa ja tuottaa teatteriesityksiä sekä toimii teatteritaiteen alueellisena osaamiskeskuksena. Teatteri toimii myös Pohjois-Karjalan aluetatterina, johon se saa valtiolta alueellisen toiminnan lisätukea. Kaikki teatterin palvelut (esitykset, työpajat ym.) tuotetaan myös joensuulaisten saataville.

Rahoitus rakentuu tällä hetkellä kolmen peruskiven varaan: kaupungin ja valtion teatterille antamalle rahoitukselle sekä omalle tulonhankinnalle (joista merkittävin on lipputulot). Tällä hetkellä kaupungin rahoitusosuus on noin 44 %, valtion noin 38 % ja oman rahoituksen osuus 18 %. Luvut eivät ole tarkkoja, mutta suuntaa antavia. Arvion mukaan noin 80 % teatterin kaikesta toiminnasta kohdentuu Joensuun kaupungin alueelle.

Valtion tai kaupungin rahoitusosuuksiin ei ole tulossa lisäystä, mutta silti olisi syytä saada taloudellinen perusta tukevammaksi: tulevaisuudessa peruskiviä voisi olla jokaiseen nurkkaan laitettavaksi eli yhteensä neljä kappaletta. Nyt omarahoituksessa pienenä osana oleva oma tulonhankinta isompaan rooliin, jolloin peruskivet olisivat:

1. kaupunki
2. valtio
3. lipputulot
4. muu tulonhankinta

Tätä omaa tulonhankintaa suunnitellaan vuoden 2015 aikana ja jo olemassa olevia muotoja pyritään kehittämään (esimerkiksi yhteistuotannot ja teatterin asiantuntijuuden myyminen eri yhteyksiin).

Toiminnan painopistealueet 2015

Tavoitteena on tarjota resurssien puitteissa niin monipuolista ohjelmaa kuin on mahdollista. Tähän tähtäävät myös useat yhteistuotannot, jotka paitsi tuottavat monipuolisempaa ohjelmistoa, rakentavat myös uudenlaisia toimintatapoja ja tuotantomalleja. Näissä taiteilijat ja muu henkilökunta joutuu tekemiseen itselle uusien ja jopa vieraiden toimintakulttuurien kanssa, mikä parhaimmassa tapauksessa avaa silmiä tarkastella omaa totuttua tapaa toimia.

Vuoden 2015 toimintaa leimaa sekä valtion että teatterin sisäisistä syistä esiin nouseva tarve kehittää teatterin omia toimintatapoja ja erityisesti dialogia yleisön suuntaan ja yleisön kanssa: teatteri on tilanteessa, jossa vanhat käytänteet limittyvät vähitellen uusiin tapoihin ajatella teatteri sekä taiteena että osana pohjoiskarjalalaista kulttuuritarjontaa. Tämä prosessi on hidas, mutta pyrimme löytämään ne väylät, joita pitkin kulkea hallitusti ja rohkeasti.

Teatteri pyrkii omalla toiminnallaan, ohjelmistovalinnoillaan ja toimintakulttuurillaan rakentamaan jatkuvasti yhteisöllisyyttä. Kysymys yhteisöstä on aina läsnä ja siihen pyritään vastaamaan uusien keinoin ja kysymällä ylipäättään yhteisöihanteiden sisältämiä ideologioita – kohti uusyhteisöllisyyttä (erimielisten yhteisöä). Tämä on perustava eettinen maksiimi, joka ohjaa toimintaa, mutta joka ei vielä, jos koskaan, muodostu selkeäksi toimintaohjeeksi, säännöksi tai ohjeeksi. Tämä avoimuuden tila on nimenomaan taiteelle ominaista, ja siksi sitä pitääkin vaalia!

Teatterin toiminnan keskeisenä lähtökohtana on pohjoiskarjalaisuus, ei vain yleisö, vaan myös alueelliset osaajat. Oikeastaan ohjelmisto sinällään on vain jäävuoren huippu, joka heijastelee sitä syvää identiteettiä, joka muotoutuu suhteista paikallisiin toimijoihin, ovat ne sitten yksittäisiä henkilöitä, kolmannen sektorin palveluntarjoajia tai yliopiston eri laitokset. Itse ohjelmistossa ja muussa toiminnassa pyritään monipuolisuuteen – eri-ikäisille, eri maailmankuvulle, erilaisille katsojuuksille.

Joensuun Kaupunginteatteri tukee henkilöstön ja johdon kouluttautumista. Teatterin kehittyminen vaatii uudenlaista osaamista tai kykyä soveltaa jo olemassa olevaa. Tämä kehittyminen on olennaista työssä jaksamisen suhteen, mutta on tarpeen myös taiteellisen kehittymisen vuoksi. Uudenlaiset esitykset eivät välttämättä vaadi uusia taitoja, vaan kykyä soveltaa jo olemassa olevaa uuteen yhteyteen, uudella tavalla.

Erityisesti mainittavaa

Joensuun ylioppilasteatteri täyttää ensi vuonna 40 vuotta. Joensuun kaupunginteatteri aikoo olla mukana juhlimassa ylioppilasteatterin uudelle vuosikymmenelle pääsemistä. Joensuun kaupunginteatteri ei juhli ylioppilasteatteria viemällä adressia juhlatilaisuuteen, se ei juhli ylioppilasteatteria puku päällä ja juhlapuheita pitäen, vaan aikoo juhlia tasakymmeniä pitkin vuotta 2015 ylioppilasteatterin kanssa. Tämä tapahtuu tarjoamalla mahdollisuuksien mukaan tiloja ylioppilasteatterin käyttöön, mutta tekemällä yhdessä mm. Rahakabareeta, Pillurallia ja Toukokuun erikoisia. Ylioppilasteatterin jäsenet näkyvät entistä enemmän myös opintopiireissä ja Klubeilla, joihin he myös tuottavat sisältöä yhdessä kaupunginteatterin henkilökunnan kanssa.

Teatterin teettämä asiakastutkimus paljasti myös sen, että nuoret aikuiset loistavat poissaolollaan teatterin katsomossa. Tutkimuksen mukaan alle 25-vuotiaita oli yhteensä vain 3,2 % katsojista. Tilannetta parantaaksemme vuonna 2015 mm. opiskelijalippujen hinnassa tapahtuu radikaali muutos: kevään aikana lipun hinnat laskevat likimain puolella. Tämä linjaus jatkuu läpi koko vuoden ja sen vaikutuksia seurataan aktiivisesti. Syksyn aikana kehitellään myös uusia lippuluokkia, joilla pyritään houkuttelemaan ihmisiä paitsi ostamaan lippuja etukäteen (kaveriliput, kausihinnat tms.), niin innostamaan myös nopeisiin, samana iltana tehtäviin ostopäätöksiin.

TOIMINTA VUONNA 2015

Ohjelmisto

Vuonna 2015 tuotetaan suurelle näyttämölle 4 - 6 ensi-iltaa, joista 1 - 2 ovat yhteistuotantoja. Pienelle näyttämölle tuotetaan 4 - 6 ensi-iltaa, joista 2 - 4 ovat yhteistuotantoja. Lisäksi teatteri tuottaa teatteritalon ulkopuolelle 3 - 5 erilaista prosessia ja tapahtumaa.

Vuodelta 2014 ohjelmistossa jatkaa kuusi esitystä: kaksi suurella, kaksi pienellä ja yksi Klubilla.

Kevätkausi:

Suuri näyttämö

- **Working Class Hero** (jatkaa vuodelta 2014), yhteistuotanto teatteri Vanha Jukon kanssa
- **Nummisuutarit - kansanooppera** (jatkaa vuodelta 2014)
- **Orkesteri –traaginen komedia**, ensi-ilta helmikuussa 2015
- **Me Rosvolat**, lasten esitys (yli 8-vuotiaille), ensi-ilta huhtikuussa 2015

Pieni näyttämö

- **Kiljusen herrasväki** (jatkaa vuodelta 2014)
- **Kuusenkaatajaiset**, kantaesitys, ensi-ilta huhtikuussa 2015
- **Improvisaatiota** kevään aikana sekä aikuisille että lapsille
- **Puhveli Billin lännen sirkus**, lasten esitys (yli 5-vuotiaille)
- **Maailman laidoilla – Suomi-Australia yhteistyö**, nykytanssiesitys, yhteistuotanto Routacompanyn kanssa, ensi-ilta kesäkuussa 2015 Kajaanissa

Klubi

- **Stalingradin valkea lilja** (kuunnelmaversio jatkuu vuodelta 2014)
 - o toukokuussa samasta kuunnelmasta valmistuu livekuunnelma/-installaatio

Kiertueella

- **Orkesteri**, tavoitteena 2 - 4 keikkaa
- **Kiljusen herrasväki**, tavoitteena 4 - 6 keikkaa
- **Kaikkeuden enkelit**, tavoitteena 6 - 8 keikkaa (muualla kuin Pohjois-Karjalan alueella)

Yhteisötaide, alueellinen ja muu toiminta:

- **Tapahdus**, ajankohtaisaiheista nopean toiminnan teatteriesityksiä
 - o esityspaikat vaihtelevat (kaupunkitila, klubi, kauppakeskukset tms)
 - o tavoitteena 2 – 4 erilaista Tapahdusta
- **Tavallista elämää** – taidetta hoivakodeissa (liite 2)
 - o tavoitteena 2 - 4 eri prosessia eri hoivakodeissa
 - o taiteen tekemistä yhteisöissä heidän kanssaan, ei vain ”heille”
- **Lasten kaupunkiseikkailu**, liittyy Me Rosvolat –näytelmään
- **Terapeuttinen teatteriryhmä** (liite 1)
- **Pilluralli**, ensi-ilta heinäkuussa 2015 Pyhäjärvellä, laaja yhteistuotanto yhdessä Täydenkuun Tanssit -festivaalin (nykytanssifestivaali), Tanssiteatteri Minimim ja Routacompanyyn kanssa

Kauden lopulla on luvassa **Toukokuun erikoiset**, josta tarkempia tietoja on luvassa myöhemmin. Kyseessä on muodoltaan ”matalan kynnyksen” tapahtuma, jossa esitykset ovat joko ilmaisia tai pääsymaksu on hyvin edullinen. Toukokuun erikoiset on tarkoitettu teatterin toiminnan syvälliseen esittelyyn, teatterin mahdollisuuksien avaamiseen demojen ja keskustelutilaisuuksien kautta sekä tekijöille itselleen että yleisölle.

Vierailut:

- **Myrskylinnut**, Kaj Chydeniuksen ja Minja Kosken musiikki-ilta, Teatteriravintolan lasiterassilla tammikuussa 2015
- **Verta kynnen alla**, suurella näyttämöllä huhtikuussa 2015, klovniesitys (yksi esitys)
- **Tässä iässä**, suurella näyttämöllä huhtikuussa 2015, Susanna Haaviston taiteilijajuhlaesitys (kaksi esitystä)

Syyskausi:

Suuri näyttämö

- **Rahakabaree**, kantaesitys, uutta musiikkiteatteria
 - o esityksen eri vaiheissa on mukana myös Joensuun ylioppilasteatteri
 - o teoksen ympäriltä, sen aiheista ja teemoista nähdään jo keväällä pieniä esityksiä ja akteja ympäri kaupunkia
- **Uusi esitys**, aikuisten draama, haussa

Pieni näyttämö

- **Kuusenkaatajaiset**
- **Lasten esitys** (kiertävä), syyskuu 2015, haussa
- **Päästä irti – Irti päästä**, improvisaatioesityksiä syksyn 2015 aikana
- **Uusi esitys**, erityisesti aikuisille naisille suunnattu draama (kantaesitys), haussa TAI Case Tiitinen – sarja Esko-Pekka Tiitisen monologeja TAI joku muu

Klubi

- **Kaikkeuden enkelit** (jatkaa vuodelta 2014), yhteistuotanto Kajaanin kaupunginteatterin kanssa

Kiertueella

- **Kaikkeuden enkelit**, tavoitteena 12 - 20 keikkaa, joista Pohjois-Karjalan alueella 8 - 10
- **Kota-esitykset**, suunnitteilla kotakiertue yhden lasten ja yhden aikuisten esityksen kanssa

Yhteisötaide, alueellinen ja muu toiminta

- Yhteisötaiteilija Merja Pennanen on mukana luomassa kolmea erilaista prosessia kaupunkiin, kaupunkitilassa ja maakunnassa (liite 2)
 - o keväältä jatkaa Tavallista elämää ja sen lisäksi kaksi uutta prosessia

Mahdollisia vierailuja 1 - 3 ja ne päätetään myöhemmin

Teatterikasvatus

Teatteriklubi pysyy edelleen toiminnassa ja vuoden 2015 aikana teatteriklubeja järjestetään **12 - 15**. Teatteriklubin suurin tilaisuus tulee olemaan Rahasymposium, jonne kutsutaan suomalaisia huippuajattelijoita keskustelemaan rahasta, köyhyydestä sekä taiteen ja rahan kytköksistä.

Vuoden aikana järjestetään myös useita lukudraamatilaisuuksia (neuvottelut käynnissä Teksti-yhteisön kanssa). Tilaisuuksia on sopimuksesta riippuen **5-10** kappaletta.

Teatteri jatkaa yhteistyötä oppilaitosten ja muiden paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa teatterikasvatuksessa järjestämällä mm. kummitoimintaa ja teatterikerroksia.

Teatterikasvatusta on myös klubitoiminta erityisesti niiltä osin, jolloin aihe sivuaa teatterin ammatteja ("taiteilijatapaamiset"), prosesseja ja teatterin katsomista ("katsojatapaamiset"). Klubilla pidetään myös luentoja.

Ammattikatsoja-toiminta kehittyä alkuvaikeuksien jälkeen elimelliseksi osaksi Joensuun kaupunginteatterin toimintaa.

Muuta

OKM julkaisi yllättäen VOS-teattereille työllistävään toimintaan suunnatun hankerahahaun lokakuun alussa. Joensuun kaupunginteatteri hakee rahoitusta useisiin työllisyyttä edistäviin, teatterin toimintaa parantaviin prosesseihin sekä lyhytkestoisin (mm. vierailijat) että pitkäkestoisin (mm. yhteistyötuottaja, näytäntötekniikka) uudistuksiin.

Muiden kuin taiteellisten hankkeiden tavoitteena on kehittää teatterin toimintaprosesseja entisestään, jotta mahdollisimman paljon jäisi aikaa itse taiteen tekemiseen. Taiteellisten prosessien tavoitteena on kehittää tuotantorakenteita, jotka mahdollistavat monipuolisen ohjelmiston tarjoamisen myös Joensuun kaupunginteatterin kaltaisessa keskisuudessa kaupunginteatterissa.

Hakemus jakaantuu neljään eri osaan. Kussakin on erilaisia teatterin toimintaan liittyviä prosesseja, jotka on pyritty hakemuksessa teemoittamaan neljään eri kategoriaan:

- A. Uudet mediat – uudet teknologiat
- B. Yhteistuotannot – yhdessätuottaminen
- C. Taiteen uudet kontekstit
- D. Uusi musiikkiteatteri

Vuosi 2015 numeroina (tavoitteet)

Ensi-iltoja yhteensä:	15 - 18 (sisältää yhteisötaiteilijan prosessit)
Näytäntöjen määrä:	260
Katsojatavoite:	30 000
Katsojia isolla:	21 000
Katsojat, muut:	9 000
Pääsylipputulot yhteensä:	440 000

Alueteatteri numeroina

Esityksiä:	4
Muita prosesseja:	6
Näytäntöjen ja muiden siihen verrattavissa olevien tapahtumien määrä:	36 - 50
Katsojia:	3000
Osallistujia:	300 - 400

HENKILÖSTÖ

Yhdistyksessä on vakinaisessa päätoimisessa palvelusuhteessa vuoden 2015 alussa 51 henkilöä.

Eri produktioissa sekä tilapäisissä työsuhteessa on henkilöstöä vaihtelevasti 10 - 30 henkeä/toimintakuukausi.

Vakinaisen henkilökunnan jakauma:

Taiteellinen henkilöstö (24)

Tekninen henkilöstö (22)

Hallintohenkilöstö (5)

Teatterin laskennallinen (arvio toteutuneesta) henkilötyövuosimäärä vuonna 2014 on 59. Vuoden 2015 osalta määrää pysynee samoissa, mutta valtion ja kaupungin tulevat määrärahalleikkaukset saattavat vaikuttaa määrään jonkin verran.

Valtionosuutta vuonna 2014 saatiin 53 henkilötyövuoden mukaan. Vuoden 2015 valtionosuus määräytyy 59 henkilötyövuoden mukaan.

MARKKINOINTI, MYYNTI JA VIESTINTÄ

Kevään 2014 aikana teatterilla tehtiin laaja asiakastytyväisyystudkimus ja siitä saatuja tietoja pyritään käyttämään heti hyväksi. Edelleenkin kehitetään sähköistä markkinointiviestintää ja tätä varten hankitaan tarpeen mukaan myös koulutusta. Myös uusien internet-sivujen kautta pyritään löytämään uudenlaisia tiedotus- ja markkinointimuotoja.

Muu markkinointi- ja viestinnällinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa toteutuvat vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti.

HALLINTO

Toimintavuonna pidetään yhdistyksen kevät- ja syyskokoukset.

Hallitus kokoontuu 4 - 6 kertaa sekä mahdollisiin suunnittelukokouksiin. Hallituksen jäsenet osallistuvat tarvittaessa työryhmiin (mm. strategiaa ja rekrytointeja valmisteleviin ryhmiin).

TALOUS

Ennakkotietojen mukaan OKM:n avustus on 1 143 812 euroa.

Samojen ennakkotietojen mukaan alueellisen toiminnan tuki on 190 000 euroa.

Kaupungin tuki on 1 005 000 euroa vuodelle 2015.